

БІЛІМ ЖАРЫСЫ

Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің студенттер газеті
1998 жылғы 22 наурыздан шыға бастады

29 Қаңтар
2018 ж.
№ 1 (156)

Турниры

KGU CUP - 2018

**Андрей СКИБА,
Виктория
АВГУМБАЕВА.
студенты ГСФ
специальность
«журналистика»**

Ежегодный дебатный турнир KGU CUP- 2018 на кубок ректора прошел в нашем университете в прошедшие выходные.

Турнир проходил три дня - с 26 по 28 января. Первый день был развлекательный и ознакомительный, вторые два - игровые.

Традиция проводить данное мероприятие появилась очень давно, ещё с момента образования клуба. Интересно, что за 10-летнюю историю существования клуба турнир был проведен 12 раз - изначально его организовывали два раза в год. На сегодняшний день KGU CUP уже успел стать "изюминкой" нашего университета. Это один из самых масштабных турниров в Казахстане, он уникален тем, что в нем участвуют дебаты не только со всей республики, но и с других стран. Так на турни-

ре присутствовали участники из клубов таких городов как: Астана, Алматы, Челябинск, Екатеринбург и других городов.

Особое внимание, организаторы уделили подбору судей, которые также представляли региональные СНГ. Главным судьей турнира был Павел Колташев - человек, который знает практически все о дебатном движении и за плечами которого стоило немало количество побед и достижений: II открытый "Кубок УрГПУ" (Екатеринбург), OT ТюмГУ (Тюмень), IV Императорский Диспут (Томск), VI ОК ЮУрГУ (Челябинск), 6 кубков лучшего спикера, а также многочисленные награды за лучшее судейство. Его заместителем стали - Даниил Николаев, Айгерим Шадева и Алексей Пахомов

- дебаты, которые уже успели стать легендами. Вот что они думают по поводу данного турнира:
- В целом, впечатления о турнире у меня позитивные. Самое большое удовольствие от данного тур-

нира я получила во время объяснения своего решения командам, также мне понравилось, что многие участники проявляют очень большое стремление к победе - говорит Айгерим.

- Мне понравились ребята которые очень качественно играли, поставил всем хорошие спикерские баллы. Понравилась организация данного турнира, все хорошо и на высшем уровне - поделился впечатлениями Павел.

В начале первого дня судьи организовали тренинг для всех игроков, а также для всех желающих узнать больше полезного об игре в дебаты и умения убеждать в них. В ходе тренинга были рассмотрены вопросы аргументации, правильной структуры и стратегии в игре. Тренинг получился очень полезным и интересным.

После тренинга, гостям провели экскурсию в музей Ахмета Байтұрсынова, человека много сделавшего для развития нашей культуры. Игрокам очень понравилась трость Ахмета Байтұрсынова, ко-

торая является уникальным экспонатом музея.

После посещения музея, состоялось официальное открытие турнира в актовом зале университета. Организаторы представили веселые и красочные номера: кто-то играл на домбре, кто-то пел песни, кто-то развлекал аудиторию. Судьи сказали свои напутственные слова и пожелали удачи всем игрокам, а также поблагодарили организаторов.

Талантливый человек - талантлив во всем, гласит древняя мудрость. И дебаты - не исключение! После концерта все отправились на футбольное поле, где прошли очень жаркие баталии. Так дебаты в очередной раз доказали, что нужно быть сильным не только духом, но и телом.

На следующий день начались отборочные раунды и первые игры. Дебатарам предстояло сражаться за звание лучших из лучших. Но как известно побеждают сильнейшие, что они и доказали во второй день игр. Этот день был самым напряженным,

ведь именно в воскресенье проводились полуфинал и финал KGU CUPa.

- Мне все очень понравилось! Все было очень круто, как организация так и фидбеки (фидбек - объяснение результатов игры) от судей. Соперники очень сильные, каждый аргумент раскрывали на полную, показывали последствия и выводы. Я несколько не пожалел, что приехал на этот турнир! - поделился своими эмоциями игрок из дебатного клуба ЮрГУ (г. Челябинск) Андрей.

- Ощущения от турнира просто замечательные, все прошло на высшем уровне! Хочу поблагодарить организаторов за прекрасный турнир, - говорит Станислав, представитель дебатного клуба "Ахмет Урпактары".

Самым интересным моментом турнира был конечно же финал. Он порадовал зрителей и судей конструктивными решениями участников. В битве за кубок сразились 4 сильнейшие команды. А итоги турнира такие:
Лучший судья

- Магжан Советбек (ДК Номад, Астана)

Лучший спикер - Даурен Биназаров (ДК Номад, Астана)

Лучшая команда - "Последний бой силы координаторов" (Даурен Биназаров, Роман Когай, Дебатный клуб "Номад", Астана)

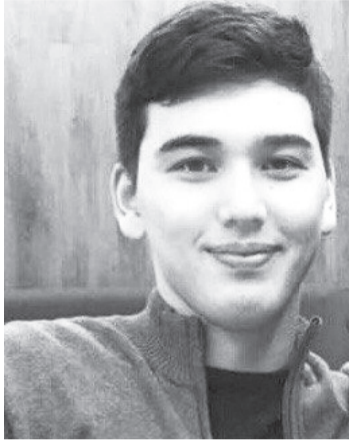
Подводя итоги хотелось бы сказать, что несмотря на соперничество, клубы продолжают ценить то, что всегда связывало дебатеров - это дружба и уважение, любовь и забота. За эти дни они не только подружились, но и сплотились в единое целое. KGU CUP объединил дебатеров разных поколений, клубов стран и национальностей, показав что дебаты - это настоящая семья, в которой все братья и сестры, независимо от расы, социального статуса, национальности, возраста и вероисповедания.

Наш университет и дебатный клуб "Ахмет Урпактары" в очередной раз доказали что такие настоящие семейные ценности, что означает настоящее дебатное братство.

КГУ – ЭТО НАШ ВЫБОР!

Сегодня в нашей рубрике мы расскажем о тех, кто сделал осознанный выбор в пользу Костанайского государственного университета им. А. Байтурсынова.

НУРБЕК ЗАКИРЬЯНОВ
– студент 4 курса факультета
информационных технологий:

МЫ ПОЛУЧАЕМ ЗНАНИЯ И НАВЫКИ

- Нурбек, расскажите, почему вы выбрали именно факультет информационных технологий?

- Честно, я даже не думал, что когда-нибудь буду изучать информационные технологии, но это направление в перечне таких перспективных специальностей как вычислительная техника и средства коммуникации занимают особое место. Эти отрасли уже изменили мир и продолжают играть ключевую роль в его дальнейшем преобразовании. Без компьютеров и информационных технологий нам уже не обойтись, и люди, в них разбирающиеся – везде и всегда нарасхват.

- А почему вы решили поступить именно в КГУ, ведь эта специальность есть практически в каждом вузе Казахстана?

- Я много слышал об этом вузе, именно Костанайский Государственный Университет входит в топ 10-ти лучших университетов Казахстана.

- И вы не жалеете?

- Нет не жалею, качественное образование, высококвалифицированный профессорско-преподавательский состав. Мой выбор, конечно же одобрили родители. Процесс обучения: во-первых, именно в КГУ мы получаем необходимые знания о том, что нам, действительно интересно, а ещё огромное удовольствие доставляет то, что мы не только получаем знания, но и применяем их на практике. Я уверен, что после учёбы я смогу устроиться на хорошую работу и добиться успеха в своей профессии.

- Чем вы планируете заниматься после окончания университета?

- Мои планы на будущее работать по профессии, добиться больших успехов в сфере этой деятельности.

- А что бы ты пожелал студентам?

- Самое главное – это усердно заниматься, стремиться получать знания, но перед этим нужно, конечно, выбрать себе специальность и успешно на неё поступить. Самое главное в учебе – это усердие!

БАГДАТ ТОБЫЛБАЙ

– студент 4 курса специальности
«журналистика»:

ОБРАЗОВАНИЕ ДЛЯ МЕНЯ НА ПЕРВОМ МЕСТЕ

- Багдат, а каким образом ты выбирал профессию? Почему именно журналист?

- Я не скажу, что мечтал стать журналистом, нет, это совсем не так. Я хотел быть актером и пытался поступить в Алматы или же в Астану. После 11 класса подал документы в КазНУИ, хотел стать актером драмы и кино. Месяц шёл наш кастинг и на собеседовании мне сказали, что я не смогу поступить в университет. Тогда вернулся в Костанай и решил поступать в КГУ на филолога. Но стоя в очереди перед сдачей документов изменил решение, подумал: "А почему бы не попробовать свои силы в журналистике, ведь у меня есть все качества для этого?" Сдав экзамен на отлично и пройдя собеседование, стал официально студентом КГУ! Вот так вот я поступил, и сейчас не жалею, наоборот, даже очень рад.

- Интересный этап ты прошел, а что нового ты приобрёл в университете?

- Много чего приобрёл в университете. Как хорошего, так и плохого. Каждый сделанный шаг в жизни для нас большой опыт. Плохие вещи, которые мы видим и замечаем, делают нас сильнее. Познал настоящих друзей. В университете получаю качественное образование, имею багаж словарного запаса, как на русском, так и на казахском языке. Стал свободно владеть английским языком. Развился в плане науки ещё больше, чем в шко-

ле. В спортивной части приобрёл хороший опыт. А касательно журналистики, очень много информации получаю по сей день от таких людей, как Акылбек Шаяхметов, Нагашыбай Мукатов и Серик Шайман. Это люди, я бы сказал, лучшие писатели и лучшие журналисты своего времени. Они те, на кого я равняюсь.

- Уверен ли ты в своём будущем?

- Могу сказать с уверенностью «да». Ведь успешно жить сможет только высокообразованный человек, который может относительно легко менять профессию именно благодаря высокому уровню образования. Образование – самый фундаментальный фактор успеха в будущем. В системе приоритетов молодежи образование должно стоять на первом месте. Образование и воспитание для меня всегда на первом месте!

- Как думаешь, что необходимо сделать для улучшения в системе высшего образования?

- Мы хотим знать всё, хотим во всём разбираться, хотим сделать нашу страну сильнее, краше и комфортнее. Тут без знаний не обойтись! Давайте поменяем практику. Отменим «каторжные домашние работы» и точка. Все от этого только выиграют. Чтобы улучшить образование в стране каждый студент, ученик должен начинать с себя! Это мое личное мнение.

Наши магистранты – лучшие!

Два преподавателя и магистрантка второго года обучения гуманитарно-социального факультета стали лауреатами конкурса научных работ, организованного в 2017 году Евразийским национальным университетом им. Л.Н. Гумилева. Целью межвузовского конкурса научных исследований работ «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания» привлечь молодежное научное сообщество исследовательской деятельности, способствующей продвижению и реализации ключевых идей статьи Главы государства Назарбаева Н.А. «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания».

Всего за звание лучших работ среди молодых исследователей ВУЗов Казахстана боролось 75 работ по 7 направлениям из 18 ВУЗов, среди которых 3 работы представлены магистрантами Костанайского государственного университета им. А. Байтурсынова.

В секции «Нация сильных и ответственных людей» 2-е место заняла работа «Формирование медиа критического дискурса в Республике Казахстан» преподавателя кафедры журналистики и коммуникационного менеджмента Айнура Сулейменовича. Магистрант 2-го года обучения Айгуль Мустафина получила 3-е место в секции «Культ знания – фундаментальный фактор успеха» с научным проектом «Медиакомпетентность как фактор информационной безопасности личности в современном обществе», руководителем которой выступила доцент Ольга Кунгурова. Научное исследование старшего преподавателя кафедры философии Дениса Качеева «Модернизация общественного сознания в свете философского дискурса» отмечено 2-м местом в секции ««Открытость сознания и сохранение национальной идентичности: проблемы и решения»».

Мнение

Комендантский час - быть или не быть?

Андрей СКИБА,
студент 2 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

Неотъемлемой частью студенческой жизни является общежитие. Оно предоставляет для студента доступное жильё на время обучения в вузе. Но для этого он должен соблюдать определённые правила. Одно из них – так называемый «комендантский час». Нужен он студентам или нет? – узнаете в этой статье.

Комендантским часом в общежитии называют определённое время (в нашем случае это до 22:00), до которого студент обязан явиться в общежитие. Делается это для безопасности и дисциплинированности студентов. Но с другой стороны, это ограничивает свободу студентов, а ведь они уже взрослые и самостоятельные люди. Что важнее, свобода или безопасность? Разберём ситуацию с обеих сторон.

С одной стороны баррикады находятся студенты. Интересно, что думают об этой ситуации они:

- К "комендантско-

му часу" в общежитии, я отношусь негативно. Считаю, что это сильно ограничивает свободу студентов, а ведь это уже достаточно взрослые, самостоятельные люди – говорит Алия, студентка 1-го курса ГСФ.

- Моё отношение к "комендантскому часу" в общежитии – негативное. Я считаю, что 10 часов это слишком раннее время для того, чтобы запрещать студентам вход в общежитие. Но с другой стороны, я не против "комендантского часа", но он должен быть в другое время. Я предлагаю сделать его с 00:00 – делится своим мнением студентка первого курса ГСФ Даша.

- Я не понимаю, для чего в общежитии вводят "комендантский час"? Да, это конечно, дисциплинирует студентов и гарантирует им безопасность, но считаю, что они и сами уже довольно самостоятельные и могут контролировать свои действия – рассуждает Айгуль, студентка первого курса ГСФ.

Мы узнали мнения студентов по этому поводу, интересно, а что же думают об этом сами ко-

менданты и администрация общежития? Что ж, давайте узнаем!

К сожалению, их мнение мне узнать не удалось, так как они просто отказались комментировать данную ситуацию, но я надеюсь, что они хотя бы для студентов только лучшего и с помощью "комендантского часа" показывают, что они всегда готовы нести ответственность за каждого студента.

Подведем итоги и ответим на вопрос: нужен ли нам комендантский час в общежитии? Исходя из мнений двух сторон, мы приходим к выводу, что комендантский час нам нужен, ведь он дисциплинирует студентов, обеспечивает гарантию их безопасности и показывает безразличие администрации общежития к студентам, но с другой стороны, самым верным решением проблемы в данной ситуации будет перенос комендантского часа на другое, более позднее время, дабы не ограничивать свободу на личную жизнь и свободное время студентов, которых у них и так мало.

КОМЕНДАНТСКОГО ЧАСА
НЕ БУДЕТ!!!

Елбасының Қазақстан халқына Жолдауы

Елбасының 2018 жылғы жолдауы «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» деп аталады.

Бұл Жолдаудың өткен жылдағылардан ерекшелігі – инновацияларды енгізуге бағытталған индустрияландыру басты назарға алынған. Сондай-ақ көрсетілген 10 бағыттың алтауында экономиканың барлық салаларында жаңғырудың негізгі құралға айналғаны айтылған. Сонымен қатар Президент экономиканы дамыту үшін табиғи ресурстарды басқару жолдарын қайта қарау маңызды екенін атап өткен. Бүгінде жаңартылатын энергия көздері әлемдегі электр энергиясы өнімінің төрттен бірін құрайды. Мамандардың болжамына 2050 жылы бұл көрсеткіш 80 пайызға жетуі әбден мүмкін. Президент кәсіпкерлердің «жасыл экономикаға» көптеп инвестиция салу керектігін айтты. Сонымен қатар болашақтың азығы, сапалы білім жайы еліміздің басты құжатында тағы да қозғалды. Мемлекет басшысы қалыптасудың маңызды шарттарының бірі – білім берудің жаңа сапасына, адам капиталының дамуына аса назар аударады. Жолдауда білім беру ісінде өзіміздің озық жүйемізді құруды жеделдету қажеттігі айтылады. Президент өзінің тарихын,

тілін, мәдениетін білетін, сондай-ақ заманына лайық, шет тілдерін меңгерген, озық әрі жаһандық көзқарасы бар қазақстандық біздің қоғамымыздың идеалына айналуда тиіс дейді.

Биылғы Жолдаудың ерекшелігі неде?

Біз осы сұраққа Жолдау мәтініне контент-талдау жасау арқылы жауап іздеген «Егемен Қазақстан» газетінің тілшісі Гүлнұр Қуанышбекқызының мақаласын назарларыңызға ұсынамыз.

Білім

Бір байқағанымыз, Жолдауда «білім» сөзі 24 рет кездеседі екен. Бұл білім саласы басты назарда екенін көрсетсе керек. Әсіресе, мұғалімдердің жалақысы біліктілігінің расталуына байланысты 30 пайыздан 50 пайызға дейін өсетіні туралы хабарды халық ерекше ықыласпен қабылдады. Президент осы мақсатта биыл қосымша 67 миллиард тенге бөлу керектігін айтты. Жолдаудың бір ерекшелігі – мұнда білім саласының барлық сапалары бойынша нақты міндеттер айқындалған. Мысалы, Президент орта мектеп, колледж, ЖОО үздік оқытушыларының бейнесабақтары мен бейнелекцияларын Интернетке орналастыру керек екенін атап өтті. Бұл рәсіммен, еліміздің түкпір-

түкпіріндегі ұстаздарға қолжетімді, әрі пайдалы дүние болары анық. Сонымен қатар бұл ауыл мен қала білімін теңестіруге жағдай жасайды деп ойлаймыз. Президент Жолдауда ЖОО бойынша да нақты міндеттер қойған. Оның ішінде Президенттің аграрлық университеттердің рөлін қайта қарау туралы ойына ерекше тоқталуға болады. Себебі Елбасы мұндай оқу орындарының диплом беріп қана қоймай, ауыл шаруашылығы кешенінде нақты жұмыс істейтін немесе ғылыммен айналысатын мамандарды даярлау керек екенін айтты. Агроөнеркәсіп саласының Қазақстан экономикасында алатын рөлінің ерекше екенін ескерсе, бұл жоғары оқу орындарындағы оқу бағдарламалары жаңартылып, агроөнеркәсіп кешеніндегі озық білім мен үздік тәжірибе сабақтаса, саланың дамуына ерекше үлес болары сөзсіз.

Ұлт, денсаулық, әлеумет

Жолдаудан «Ұлт» сөзін 19, «әлеуметтік» сөзін 18, «денсаулық» сөзін 8 рет кездестіруге болады. Яғни халықтың әл-ауқаты, әлеуметтік жағдайы мен денсаулығы басты назарда. Осы ретте 2016-2017 жылдары зейнетақы мен жәрдемақы үш рет көбейгенін айта кетуге бо-

лады. Базалық зейнетақы 29 пайызға, ынтымақты зейнетақы 32 пайызға, бала тууға байланысты жәрдемақы 37 пайызға, ал мүгедектер мен асыраушысынан айырылғандарға төленетін жәрдемақының әрқайсысы 43 пайызға өсті. Сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы қызметкерлерінің, әлеуметтік қорғау саласы қызметкерлерінің жалақысы, стипендиялар да көтерілді. Республикалық бюджеттің әлеуметтік салаға бөлінген шығыны 2018 жылы 12 пайызға өсіп, 4,1 триллион теңгеден асты. Жолдауда бұл салалар бойынша нақты міндеттер де қойылған. Мысалы, Президент денсаулық саласында онкологиялық аурулармен күресу үшін кешенді жоспар қабылдап, ғылыми онкологиялық орталық құру қажет екенін айтты. Сонымен қатар «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» кодекстің жаңа редакциясын әзірледі тапсырды. Тиімділігі аз және мемлекет үшін шығыны көп диспансерлік ем қолданудан негізгі созылмалы ауруларға алыстан диагностика жасап, осы саланы амбулаторлық емдеу арқылы басқаруға көшу қажет екенін ерекше атап өтті. Сондай-ақ Жолдауда Прези-

дент тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемінің жаңа моделін әзірледі тапсырды. Жолдауда Н.Назарбаев өзін-өзі жұмыспен қамтығандар мәселесін қарастыру тапсырмасына Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі жауапсыздық танытып, атүсті қарағанын атап өтті. Мемлекет басшысының айтуынша, адамдарды нәтижелі жұмысқа тарту үшін көбірек мүмкіндік беріп, олардың жеке кәсібін бастауына немесе жаңа мамандық алып, жұмысқа орналасуына жағдай жасау керек. Сонымен қатар Президент бірыңғай электрондық еңбек біржасын кең ауқымда енгізу қажеттілігін атап өтіп, Электрондық еңбек біржасы туралы заңды 2018 жылғы 1 сәуірге дейін қабылдау керектігін айтты. Естеріңізге сала кетсек, Қазақстан 2018 жылдан бастап халықтың әлеуметтік тұрғыдан аз қамтылған тобына атаулы әлеуметтік көмек көрсетудің жаңа тәртібіне көшті. Оның ішінде ең төменгі күнкөріс деңгейінің 40 пайыздан 50 пайызға дейін көтерілді. Сонымен қатар еңбекке қабілетті әлеуметтік тұрғыдан аз қамтылған азаматтар үшін берілетін қаржылай көмек олар жұмыспен қамту шараларына қатысқан жағдайда ғана қолжетімді бола-

ды. Еңбекке қабілетсіз азаматтарға мемлекеттік қолдау көрсету шаралары күшейтіледі.

Экономика, бизнес

Биылғы Жолдауда «экономика» сөзі 17, «бизнес» сөзі 15 рет кездеседі. Яғни экономикалық өсімге қол жеткізуге бағытталған міндеттер қатарында бұл салаларға да басымдық берілген. Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев Жолдауда болашақта жаһандық экономика мен еліміздің экономикасын дамытуда ерекше маңызға ие болатын жаңартылатын энергия көздері туралы да айтқан. Қазір Қазақстанда жұмыс істеп тұрған жалпы қуаттылығы 336 МВт болатын жаңартылатын энергия көздерінің 55 нысаны 2017 жылы 1,1 миллиард киловаттсағат «жасыл» энергия өндірген. Президент 2030 жылға қарай Қазақстандағы баламалы энергия үлесін 30 процентке жеткізу міндеті қойылғанын айтқан. Жолдауда айтылғандай, 2017 жылы Қазақстан арқылы өткен жүк транзиті 17 пайызға өсіп, 17 миллион тоннаға жуықтаған. Енді транзиттен түсетін жыл сайынғы табысты 2020 жылы 5 миллиард долларға жеткізу міндеттеліп отыр. Бұл инфрақұрылымға жұмсалған мемлекет қаражатын тез арада қайтаруға мүмкіндік береді.

Депутаттармен кездесу

Арайлым САРБАСОВА

Сенат депутаттары Серік Бектұрғанов пен Жеңіс Нұрғалиев А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің оқытушыларымен және облыстың бірнеше мекемелерінің қызметкерлерімен кездесті. Кездесудің басты мақсаты – 2018-жылға арналған Елбасы Жолдауымен жұртшылықты таныстыру және жергілікті халықтың мұң-мұқтажын тыңдап, ескеру. Жиын барысында «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» атты Елбасының жолдауы талқыланды. Халық қалаулылары жолдаудағы бағыттардың тиімділігі мен міндеттері туралы айтты, ел өркениетінің дамуы жолындағы осы уақытқа дейінгі атқарылған игі істерді тізіп берді. Сонымен қатар жолдаудағы жоспарлардың орындалуы үшін бір жеңнен қол шығарып, жұмыла кіріскеніміз жөн екенін де ескертті.

Кездесуге келушілер сенат депутаттарына түрлі салаға қатысты сауалдар қойды. Бірі тегін берілетін дәрі-дәрмектің таратылу мерзімі туралы сұраса, бірі оқытушылардың жалақысының өсімін, енді бірі жерді жалға беру мәселесін көтерді. Серік Бектұрғанов пен Жеңіс Нұрғалиев қойылған сұрақтарға жауап беріп, кейбірінің олқы тұстарын егжей-тегжейлі түсіндіруге тырысты. Көпті толғандыратын жерді шетелдіктерге жалға беру мәселесіне қатысты халық қалаулылары да теріс пікірде екен.

Сондай-ақ кездесуде жоғарғы оқу орындарының коммерциялық акционерлік қоғам болып қайта құрылуы туралы сөз болды. Әсіресе, бұл өзгерістердің тиімділігі айтылды. Мамандардың пікірінше университеттер мұндай өзгерістерге дайын және бұл дербестікті құптайды. Өйткені бәсекелестік артады, яғни сапаға көп мән берілетін болады. Ендеше игі істің игілігін көрейік!

Рухани жаңғыру

Жаңа рух, жаңа серіні

Әйгерім ШАХМЕТОВА, ГӘФ Журналистика мамандығының 2-курс студенті

Көшбасшымыздың халықтан қызу қолдау тапқан «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты тұғырнамасын ширек ғасырды артқа тастаған Тәуелсіз Қазақстанның жаһандану дәуіріндегі рухани кеңістігіміздің жаңа бастауы деп бағалауымыз керек. Сөз жоқ, «Ұлттың рухани коды» дейтін академиялық ұғым кешелі-бүгін ғана емес, Мемлекет басшысының ой-санасында әлденеше рет елекке түскен, таразыға тартылған, сан жылдардан бері сарапталып, пісіп-жетіліп, өзінің сын сағатын күтіп келген дүние екені даусыз.

Осы кезеңдерге дейін еліміздегі жүзеге асырылған ірі-ірі жобалар мен стратегиялық бағдарламалардың дені саяси-әлеуметтік, экономикалық ендіктерге құрылған болатын. Бәрі де рет-ретімен және өте

сәтті жүзеге асырылып келді. «Ең бірінші экономика, содан кейін саясат» деген басқару жүйесін Елбасы тегін айтқан жоқ. «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» – ұлттық идеологиялық бағытымыздың кепілі. Ұлттық дамуымыздың негізгі тірегі болар осы үш концепция сөзсіз бірібірімен сабақтасып, тамырласып жатқан идеялар. Өз алдымызға жеке отау құрып, бабалар аманатына қол жеткізіп, шекарамыздың бәрін айқындап жаңа тұрпатты тәуелсіз мемлекет құрдық. Алыс-жақындағы алып елдермен саяси-әлеуметтік, экономикалық және рухани қарым-қатынасты жолға қойдық. Бұл өрнек, бір ауыз сөзбен түйіп айтуға ғана оңай. Әйтпесе, тәуелсіздік алғаннан бері қаншама қиындықтар, шиеленістер, күрмеуі қиын әлеуметтік және ұлттық мәселелермен бетпе-бет келгенін іштеріңіз сезеді. Сол бір қысталған кездерде көшімізді сүріндірмей осы кезге дейін жеткізген ел Президентінің сарабдал саясаты екенін барша-мыз жан жүрегімізбен

сезіндік, сезініп келеміз. Біз қақпалар тереземізді жауып алып, есігін іштен іліп отырған ел емеспіз. Елбасы алғашқы сәт-сағаттардан бастап-ақ жаңа даму жолына түскен елдің көшін алыс-жақын елдермен тығыз қарым-қатынас және бейбіт өмір сүруге бағыттады. Төрт тараппен еркін байланыс орнатып жатқан соң жайы ауыздай жалаңған жаһандану дәуірімен бірге келген сан түрлі құбылыстардан бас тарта алмайсың. Сондай кездері, рас, түрлі діни ағымдар мен ұлттық жадымызға, жан дүниемізге қайшы келетін келеңсіздіктер дең деп өніп кетті. Мұндай жағдайларға табандылықпен қарсы тұратын Президент айтқан – ұлттың рухани коды. Жалпы ұлттың рухани коды дегеніміз не? Ол – сан ғасырлық тарихи тамырымыз, мирас болып келе жатқан ата мұра өнеріміз, өзге елден ерекшеліп тұратын салт-дәстүріміз, әдет-ғұрпымыз, тілдік ерекшелігіміз, діни ұстанымымыз, білім-ғылымымыз, қоршаған ортамыз, ошағымыз.

Президентіміздің бағдарламаға құрылған мақаласында ендігі жерде біздің дамуымыздың негізгі бағыттары болатын алғышарттар нақтылы көрсетілген.

Елбасы «XX ғасырдағы батыстық жаңғыру үлгісінің бүгінгі заманның болмысына сай келмеуінің сыры неде?» деген сауалды жалпы бұқараға қоя отырып, «Мен еліміз мықты, әрі жауапкершілігі жоғары біртұтас ұлт болу үшін болашаққа қалай қадам басатынымыз және бұқаралық санына қалай өзгертетініміз туралы көзқарастарымды ортаға салуды жөн көрдім. Халқымның тағылымы мол тарихы мен ықылым заманнан арқауы үзілмеген ұлттық салт-дәстүрлерін алдағы өркендеудің берік діні ете отырып, әрбір қадамын нық басуын, болашаққа сеніммен бет алуын қалаймын!» деп кесіп айтты. Екі тарау мен алты тармаққа, алты тапсырмаға құрылған Елбасы бағдарламасы – рухани кеңістігіміздің жаңа жаңғыруының жарқын нышаны!

О Времени и о себе

Юрий Бондаренко:

«Я с детства жил историей...»

Вероника ШЕГАЙ,
студентка 2 курса ГСФ
специальности
«Журналистика»

1 февраля отмечает свой 70-летний юбилей Юрий Яковлевич Бондаренко - доцент кафедры философии, кандидат философских наук. Любимец всех студентов, интеллектуал и отличный игрок в шашки. Мы поздравляем Юрия Яковлевича с днем рождения, и желаем ему крепкого здоровья.

О себе и родителях...

Родился я 1 февраля 1949 года в городе Луга под Ленинградом, в семье военнослужащего, а с 1956 года проживаю в Костанае. Нужно отметить, что климат здесь намного лучше в сравнении с другими городами, и уж тем более с Ленинградом. Отец мой, Яков Васильевич, родом из очень большой украинской семьи. Он был самым старшим из 10 детей и буквально бредил небом. Но желание связать свою жизнь с ним оставалось под большим вопросом и казалось, что все пути к нему отрезаны, так как при проверке вестибулярного аппарата оказалось, что он слишком слаб для полетов. Моему отцу повезло. Человек, который проводил отбор спросил его: «Вы очень хотите летать?», на что мой отец без всяких сомнений ответил положительно. Его взяли. Постепенно отец натренировался и стал не просто летчиком, а военным летчиком. На фронт он ушел добровольно еще будучи мальчишкой. Всегда согласно документам, он совершил больше 130 боевых вылетов, однако не все полеты были учтены и посчитаны. Сначала он летал на ночных бомбардировщиках, а затем 77 боевых вылетов было сделано на «илах», называемых «черной смертью». Они наносили колоссальные потери противникам, но при этом сами были очень уязвимы, так как полеты совершали на небольшой скорости и почти над самой землей. Их могли обстреливать из любого оружия. Так в одной из перестрелок, будучи раненым, отец сумел посадить самолет и уже после, потеряв сознание прямо в кабине. Закончил войну он в звании старшего лейтенанта, в его копилке достаточно высокие награды. Отец был выше меня, но очень худым. На фронте у него даже прозвище было Яшка-худой. Возможно, физически он был сла-

бее, нежели его братья, однако его реакции можно было позавидовать. Что касается моей мамы, то она также родом из Украины. Во время оккупации она потеряла свою семью. Дедушка по маминой линии был связан с подпольем и естественно наступил момент, когда их вместе с бабушкой забрали и расстреляли в городе Глухове. На момент ареста, мамы уже не было с ними, видимо о ее безопасности позаботились заранее.

О учебе и первых шагах в науке...

Как я уже сказал, в 1956 году мы переехали в Костанай, и полностью здесь обосновались. С самого детства я жил историей и никогда не сомневался, что буду историком. Не помню в каком возрасте посмотрел фильм-сказку «Садко», но думаю именно эта история дала так называемый толчок на пути к выбору будущей профессии. Затем через определенное время после окончания школы поступил в наш, тогда еще педагогический институт на историка. А потом армия... В конечном счете, так уж получилось, что волею судьбы оказался на философском факультете Московского Государственного Университета. Отучился там 5 лет, затем была двухлетняя стажировка и 3 года аспирантуры, защита в 1981 г. кандидатской диссертации, которая была посвящена истории религиозной философии («Критический анализ учения А.Дж.Тойнби о роли религии в жизни общества»). Уже через 2 года получил должность старшего научного сотрудника религиозной философии истории. Как ни странно и здесь судьба снова связала меня с ней. Думаю, владение исторической базой во время изучения философии сыграло мне на руку. Это помогает, когда одно читается с другим. Мне кажется, что наука будущего должна базироваться на стыке дисциплин.

Если говорить о моем первом опыте в написании научных публикаций, то все началось в годы моей аспирантуры. На тот момент я не постеснялся наметнуть на совместную работу с одной очень изумительной и образованной женщиной Мартой Анатольевной Поповой, от которой получил положительный ответ, и уже в 1979 году, в аспирантском сборнике МГУ в соавторстве с М. Поповой вышла моя первая брошюра, посвященная проблемам бур-

жуазного гуманизма. После этого, правда не сразу, я принялся за написание других публикаций. В общем, в моей копилке свыше 400 публикаций. Конечно имеются и те труды, которые к сожалению, так и не увидели свет.

О современных студентах...

Моя работа хороша тем, что я не только обучаю студентов, но и студенты где-то могут подсказать и открыть для меня что-то новое. Таким образом, происходит некое взаимообучение. Сравнивая нынешних студентов и студентов прошлых лет, конечно же найдешь различия. Раньше и сама жизнь была другой. В те времена, учащиеся имели более ограниченный доступ к источникам знаний, и поэтому абсолютно каждый из них писал конспекты. Само конспектирование побуждает фильтровать информацию, отбирать именно нужную и полезную. Сейчас же, с каждым днем появляются различные новшества. Совсем недавно столкнулся с ситуацией, что задав аудитории вопрос философского характера, над которым даже многие учителя бились в размышлениях, одна из студенток довольно бы-

рестают думать и размышлять. Сейчас проблема не сколько в поиске и доступе к информации, сколько в ее отборе и фильтрации.

О религии, Вещих снах и астрологии...

Как по мне, вещие сны - это всего лишь слова, за которыми стоят разные вещи. Есть сны, в которых просто прокручиваются неосознанные впечатления и переживания, и это может запутать сознание человека. Очень часто это явление просто непроверяемо, человек может придумать и свои переживания, озвучить как состоявшийся сон. Вся мировая история заполнена описанием вещих снов, начиная с Геродота. А было ли это реально, никто сказать не может. Быть может, все это было придуманная наука: проверить невозможно, но тем не менее есть целое направление, которое занимается изучением снов. А с точки зрения психологии, тут есть над чем подумать. Но очень

важно и вам будет казаться, что этот сон воплотился. Здесь стоит подзадуматься: «А может быть вы просто этот сон подогнали уже к произошедшему событию?». Тут все настолько субъективно, что трудно проверить и сделать какие-либо выводы. Астрология дело другое, она построена на системе расчетов. Но поразительно, что сама система расчета базируется на вещах устаревших, на принципиально другой картине мира. Когда никто еще даже не знал в каком порядке расположены планеты и т.д.. А что касается моего религиозного мировоззрения, то я человек светский. Я не придерживаюсь какой-либо религии, но при этом не отрицаю и даже допускаю существование наивысших сил

О семье...

Когда тема заходит о семье, то я не считаю себя каким-то образцом. У меня двое детей, умница жена. Она сильный и талантливый архивист. Моя дочь так же, как и супруга окончила музы-

кальную школу, она поступила в Московский Государственный университет преподавания и перевода. Еще будучи студенткой, по завершению одного из курсов ей посчастливилось отправиться в Америку на полгода с правом преподавать в одном из колледжей штата Нью-Йорк. Но сказать честно по ее словам, Америка особо не обольстила ее. Затем, вернувшись обратно она защитила диссертацию на очень интересную тему, связанную с американской контркультурой. Что касается моего сына, он закончил физико-математическую школу в Новосибирском академгородке, а затем отучился на программиста. Сейчас видится с детьми и внуками является большим наслаждением для меня.

О любви к шашкам и путешествиям...

Так уж получилось, что мое здоровье всегда оставляло желать лучшего. На протяжении 16-ти лет я каждый день по несколько часов занимался специальной гимнастикой. Также очень люблю настольный теннис. Раньше, проживая в общежитии МГУ и встречаясь с представителями разных народностей, мы часто играли, и поэтому можно было даже, так сказать поднатаскаться в этом виде спорта. Помимо этого, не может остаться незамеченной моя любовь к шашкам, которая пришла еще с детства. По рассказам, дедушка по маминой стороне был одним из сильнейших шахматистов Украины. Возможно именно от него мне передалась эта тяга, хотя кто знает, ведь сам я, к сожалению, не застал его в живых. Видимо я очень консервативен, в плане выбора. Я так привязался к педагогическому институту, к университету и шашки не стали исключением. Что касается моих путешествий, то их, к сожалению, было не так много. Я больше тянулся к библиотекам, книгам, но все же посетить кое-какие города и страны мне удалось. Так я многократно бывал в Москве, посетил Балканы, Боснию и Герцеговину, Латвию, Абхазию, Болгарию, Эстонию. Для меня Эстония-это сказка детства. Мне также посчастливилось быть проездом в Париже, Барселоне.

стро нашла ответ на него, благодаря использованию своего мобильного телефона. Конечно, сейчас гаджеты помогают нам в поиске той или иной информации, но при этом многие из нас просто-напросто пе-

трудно отсеять материал, что действительно является реальностью, а что даже задним числом получено. Допустим вы увидели какой-либо сон. Прошло определенное количество времени. Произошло со-

бытие и вам будет казаться, что этот сон воплотился. Здесь стоит подзадуматься: «А может быть вы просто этот сон подогнали уже к произошедшему событию?». Тут все настолько субъективно, что трудно проверить и сделать какие-либо выводы. Астрология дело другое, она построена на системе расчетов. Но поразительно, что сама система расчета базируется на вещах устаревших, на принципиально другой картине мира. Когда никто еще даже не знал в каком порядке расположены планеты и т.д.. А что касается моего религиозного мировоззрения, то я человек светский. Я не придерживаюсь какой-либо религии, но при этом не отрицаю и даже допускаю существование наивысших сил

Жарыс

Спорт – денсаулық кепілі

Айтолқын ҚАПАН,
ГЭФ журналистика
мамандығының 4 курс
студенті

2018 жылдың қаңтар айының 9-ы мен 20-сы аралығында Ахмет Байтұрсынұв атындағы Қостанай мемлекеттік университетінде оқытушылар мен оқу орнының қызметкерлері арасында спорттық ойындардан жарыс өтті. Сайысты Астана қаласының 20 жылдығына орай университеттің кәсіподақ ұйымы және спорт клубы бірлесе отырып, қызметкерлерді дәне шынықтыру мәдениетіне, спортқа тарту және достық қарым-қатынасты ұлғайту мақсатында ұйымдастырған.

Спорттың тоғыз түрі бойынша әкімшілік қызметкерлерінің және факультеттердің командалары тартысты ойын көрсете алды.

Атап айтсақ: волейбол, үстел теннисі, стритбол, шахмат, шашка, пневматикалық винтовкадан ату, шағын футбол, дартс және шаңғымен жарыс.

Командалар жеңіс үшін көп тер төкті. Оларға қойылған талап та аз бол-

мады. Дегенмен жарыс нәтижесі көңілге қонымды. Сайыстың тартысты өтуінің себебі оқу ордамыздың оқытушылары мен басшыларының басым көпшілігі спортпен тұрақты түрде айналысады. Жетістіктерге жеткендері де аз емес. Командалық жарыста стритболдан ерлер арасында 1-орынды әкімшілік қызметкерлерінің (АУП) құрама командасы, 2-орынды инженерлік-техникалық факультеті, ал 3-орынды аграрлық-биологиялық факультетінің командасы ұтты. Сонымен қатар ойын барысында ерекше көзге түскен ойыншылар жеке марапатталды. Ал әйелдер арасында командалық жарыста 1-орынды аграрлық-биологиялық факультеті командасы, 2-орынды ветеринарлық және мал шаруашылық технологиясы факультетінің командасы жеңіп алды, ал 3-орынды тіркеу бөлімі қыздар командасы иеленді.

Волейболдан ерлер арасында 1-орынды әкімшілік басқару командасы иеленсе, 2-3-орындарды инженерлік-техникалық факультеті мен аграрлық-биологиялық факультеті құрама командалары жеңіп алды.

Аталмыш спорт түрінен

нәзік жандылар да шебер ойын көрсете алды: 1-орын тіркеу бөлімі, 2-орын экономикалық факультеті, 3-орынды заң факультетінің құрама командасы иеленді.

оқытушысы Гүлжанат Ерғалиева, 3-орынды гуманитарлық-әлеуметтік факультетінің профессоры Наталья Ким жеңіп алды. Дартстан ерлерден 26

Шахматтан ерлер арасында 1-орынды инженерлік техникалық факультетінің аға оқытушысы Фарит Тұлыбаев, 2-ші және 3-ші орындарды да инженерлік-техникалық факультетінің оқытушылары жеңіп алды. Аяп Құрманов 2-орынды иеленсе, Петр Великий 3-орынды місе тұтты. Барлығы 20 адам қатысқан әйелдер арасындағы шашкадан жарыста 1-орынды практикалық лингвистика кафедрасының аға оқытушысы Роза Мұқашева, 2-орынды ақпараттық-технологиялар факультетінің аға

адам бақ сынады. Топ жарғандар 1-орын Нұрбол Ерш, декан орынбасары УР; 2-орынды Ғабит Құсайынов, қазақстан тарихы кафедрасының аға оқытушысы; 3-орынды инженерлік техникалық факультеті, машина жасау кафедрасының доценті Болат Салыков иеленді. Дәл осы сайыста әйелдер арасында 1-орын Күнсұлу Исмагулова, 2-орын Айгүл Жабьқаева, ветеринария және мал шаруашылығы; 3-орын агрономия кафедрасының оқытушысы, аграрлық-биологиялық факультеті, Екатерина Екатеринбургская

алды. Пневматикалық винтовкадан ату – спорттың мергендікті талап ететін түрі. Оқу ордамызда «құралайды көзге ататын» қызметкерлер бар екен. Солардың ішінен оқ бойы озық шыққандар: әскери кафедрасы бастығының орынбасары Марат Шукубаев, заң факультеті, мемлекет және құқық теориясы мен тарихы кафедрасының менгерушісі Сымбат Укин, инженерлік техникалық факультеті, оқу ісі жөніндегі деканның орынбасары, Исламбек Кәкімбек. Шағын футболдан командалық жарыста

бас жүлдені қызметкерлерді әкімшілік басқару командасы, 2-орынды үш факультет бірігіп алды олар аграрлық-биологиялық, экономикалық пен ветеринария және мал шаруашылығы технологиясы факультеттерінің құрама командасы, 3-орында дәл солай ақпараттық технологиялар, заң және гуманитарлық-әлеуметтік факультеттері иеленді. Адамның тән саулығы мен жан саулығының кепілі спорттың маңызы жайында сөз көп. Ал нақты нәтижесін осындай сайыстардан көре аламыз.

Армық болмас білгенің

Банкоматта қазақ тілін таңдау неге маңызды?

Бір күні бір досыммен банкоматқа барып қалдым. Досым банкоматтың қазақша қызметін пайдаланғанды көріп аңтаң болды.

Кейін бұл жігіт мені өзінің достарымен таныстырғанда, "банкоматта қазақ тілін таңдайтын жігіт" деп қалжыңдап таныстыратын болды. Сол кезде бұл жайға аса мән аудармаппын. Бірақ уақыт өте келе, достарым, туысқандарым, жалпы бүкіл айналадағы қазақша сөйлейтін адамдардың 99%-ы банкоматтың орыс тіліндегі қызметін таңдайтынына көзім жетті. Сол адамдардың арасында қазақ тілі үшін жаны ашитындар аз емес. Бірақ, нәліктен қазақ тілін таңдау маңызды? Себебі мынау: банк жүйелерін жақсы түсінетін адам ретінде айта кетейін. Әр банк, жалпы дені сау әр бизнес өзіне "Тұтынушы портретін" құрады. Ол не? Ол тұтынушының орта жасы, жынысы, геолокациясы, сөйлейтін тілі және т.б. Мұның бәрі сан мыңдаған тұтынушыны сипаттайтын қасиеттер. Сіз қалайсыз ба, қаламайсыз ба әр бизнес сізді не мына, не ана топқа қосып, сег-

ментацияны жүзеге асырады. Мысалға, Каспи банкта көбінесе жеке тұлғалар, Казкомда көбінесе бизнес, мекемелер, ал Халық банкта көбіне зейнеткерлермен мемлекеттік мекемелерде істейтін тұтынушылар. Мінекей, сәйкес түрде әр адам орысша не қазақша таңдау арқылы, банкта қазақ және орыс тілді тұтынушылардың үлесі өзгеріп отырады. Ал енді сұрақ, сіздердің әрқайсыңыз орыс тілді таңдау арқылы банктағы тұтынушылардың ішінде орыс тілділердің үлесін 95% жеткіздіңіз, ал қазақ тілді тұтынушы 5% болып қалды. Банк қай тұтынушының мүддесін қорғауға тырысады? Қай топтың пікірін құлаққа асады? Шынымды айтсам әр банкпен тіл мәселесі бойынша күресуден шаршадым. Өйткені олар маған статистиканы көрсетеді, 95% орысша қолданады, несіне сен басымызды қатырасың дегендей.

Сондықтан, әрдайым банкоматқа барғанда орыс тілін таңдау арқылы, қазақ тілінің үлесін ысырып тастағаныңызды есте сақтағаныңыз жөн.

Ғани МЫРЗАМУРАТОВТЫҢ
фейсбуктегі жазбасынан

Тұтынушының қаперіне

Айдана ТАЛҒАТҚЫЗЫ,
ГЭФ Журналистика
мамандығының 1-курс студенті

Алған тауарыңыз көңіліңізден шықпай қалса не істеу керек? Сатушының тауарға жасайтын жеңілдігі оны кері қайтармауға себеп болады деген рас па?

Бүгінде кез-келген тұтынушы өз құқығының тапталмауына жіті көңіл бөледі. Дегенмен кейде тауардың сапасына мән бермей, сатып алған соң ғана сан соғып қалатындары бар. Тұтынушылардың кейбірі андаусызда алданса, енді бірі білместікпен ұрынып жатады. Осындай келеңсіздіктердің алдын алу мақсатында түрлі ұйымдар құрылды. Олар тұтынушылардың құқын қорғап қана қоймай, қарапайым халықты нарықтық сауаттылыққа үйретеді, әрбір мәселенің заңды жолын табуға көмектеседі.

Газетіміздің бүгінгі санында күнделікті тіршілікте санаға сан рет келетін сауалдардың жауабын, мамандардың кеңесін ұсынбақпыз.

«Тұтынушылардың құқығын қорғау туралы» заңға енген өзгерістер мен толықтыруларға сәйкес (30-бап), сатып алынған күннен бастап күнтізбелік 30 күн ішінде көңіліңізден шықпаған тауарды ауыстыруға немесе ақшалай сомасын сатушыдан қайтарып алуға болады. Мәселен, жарамдылық мерзімі өткен, техникалық регламенттерде, өнімдер жөніндегі нормативтік құжаттарда белгіленген талаптарға сай келмейтін және зияткерлік меншік құқықтары бұзылған, тауарлық түрінің, тұтынушылық қасиеттерінің бұзылуы, пломбалары немесе заттанбалары сақталмаған күйде сатылған тауарды сатушы мен өндіруші қайтып алуға міндетті. Ал тұтынушы сатып алған кез-келген тауардан кемшілік тапса, не көңілінен шықпаған болса, оны 14 күн ішінде сатушыға

қайтаруға құқы бар. Тек, дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар, іш киімдер, шұлықтар, жануарлар мен өсімдіктер, метрлеп сатылатын тауарлар ғана қайтарылмайды.

Тұтынушының құқын қорғайтын заң кейде саудагерлер мен өндірушілерге қиындық туғызып жатады. Заңда белгіленген 14 күнді өз пайдасы үшін қолданатындар көп екен. Соңғы кезде жұма күні жиіаз сатып алып, сенбі-жексенбілерде қонақ күтіп, дүйсенбі күні жиіазды қайтарып беретіндер пайда болған. Қымбат көйлекті бір кешке киюге алып, қайтара салғысы келетіндері тағы бар. «Алайда ол киімнің киілгенін дәлелдеу қиын емес. Егер сатушы тауардың пайдаланылғанын дәлелдесе, тұтынушыдан барлық шығынды сот арқылы өтеп алады», - дейді мамандар.

Кез-келген тауардың мемлекеттік стандартқа сәйкес бекітілген кепілдік мерзімі болады. Киім-кешекте ол мезгілдік. Яғни, етік аласыңз бір қыс киімді жазда сатып алған болсаңыз оның кепілдік мерзімі қыстың бірінші айынан басталады. Жеңілдікпен сатылған тауарды да қайтаруға бо-

лады. Алайда мына бір жәйтті ескеру керек: Не себепті төмен бағамен сатылып жатқанын анықтаған жөн. Көбіне жұмыс қабілетіне әсер етпейтін ақау салдарынан сатылған тауар болуы мүмкін. Мұндай жағдайда оның ақауы бар екендігімен келіссеніз және хабардар болсаңыз сатушыдан ақауларды жоюды талап етуге құқығыңыз болмайды. Бірақ тауардың басқа да олқылықтары шығып жатса, оны басқаға айырбастауды немесе оның құнын толық қайтаруды талап етуге құқылысыз. Сонымен қатар сұранысқа ие емес немесе ескі топтаманы жаппай сату мақсатындағы сатылым нәтижесінде алған затыңыз сізге қандай да болмасын параметрлері бойынша сай келмесе, сатушының қайтару мүмкін емес деген ескертпесіне қарамастан, әрине, қолыңызда қасалық чегініз болса, тауарды 14 күннің ішінде қайтаруға толық құқығыңыз бар.

P.S. Дұрысы тауарды алмас бұрын тексеріп, «сізге ол зат керек пе», «толығымен сіздің көңіліңізден шығады ма» деген сауалдарды ой елегінен өткізген соң ғана алу керек. Сонда өзіміз де тыныштық, өзгені де әуре-сарсаңға салмаймыз.

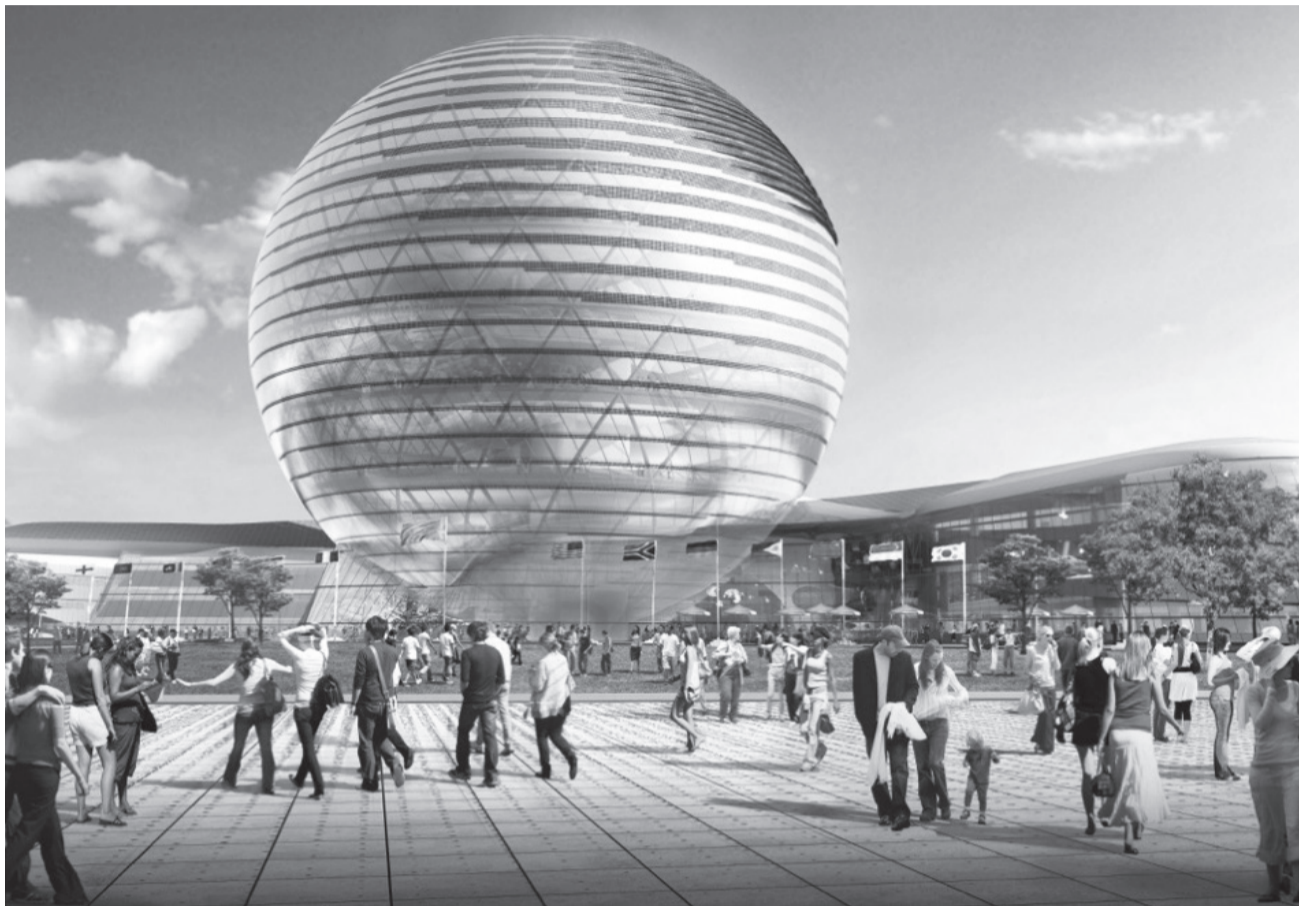
АСТАНА-СИМВОЛ СТАБИЛЬНОСТИ И НЕЗАВИСИМОСТИ

Дана ТЮЛЮБАЕВА,
студентка 4 курса
юридического
факультета

Астана – это демонстрация силы человеческого духа и воли, это новый центр, из которого по всей стране расходятся импульсы мощнейшей энергии обновления. Молодое поколение казахстанцев воспринимает Астану как город – ровесник, который растет вместе с ними.

Главная цель столицы – это возможность полноценно реализовать все перспективы государственного развития. В Астане пересекаются важнейшие коммуникации, автомобильные, железнодорожные и воздушные пути. Город стал символическим мостом, связующим Европу и Азию.

Сегодняшняя Астана – это сердце Казахстана, дороги вокруг нее – жизнетворные сосуды экономики, которые уже в обозримом будущем помогут городу стать международным транспортным хабом, связующим звеном между Европой и Азией. В своем Послании народу Казахстана «Нұрлы жол – Путь в будущее» Президент Казахстана Нурсултан Назарбаев подчеркнул, что «Дороги – это линии жизни для Казахстана. В наших необъятных просторах вокруг дорог всегда возникла и развивалась жизнь. Мы обязаны создать такую транспортную сеть, чтобы от Астаны во все стороны расходились автомобильные, железнодорож-

ные и авиационные магистрали. Как от сердца – артерии. Как от солнца – лучи». Предстоит реализовать огромный потенциал, изначально заложенный как географический, чтобы Астана заявила о себе миру в совершенно новом качестве. И это станет одним из главных драгоценных камней в короне ее удивительных достижений.

Особо следует подчеркнуть, что в рамках Плана Нации – «100 шагов по реализации пяти институциональных реформ Н.А. Назарбаева» преду-

смотрена интеграция Казахстана в международные транспортно-коммуникационные потоки. Это предполагает создание мультимодального транспортного коридора, который позволит осуществить прямой транзит грузов из Европы в Азию.

Астана стала деловым, культурным и научным центром Евразии. Мы знаем, что именно здесь прошла Международная специализированная выставка ЭКСПО – 2017 под девизом «Энергия будущего». В выставке приняли участие

около 100 государств и более 10 международных организаций. Выставку посетили порядка 4 млн человек, из которых 0,5 млн приехали из других стран.

Главным объектом выставки стало самое большое сферическое здание в мире – «Нур Алем» (Сияющий мир), диаметр которого составляет 80 метров, а высота – 100 метров.

ЭКСПО 2017 – поистине удивительное событие в жизни нашей страны. Международная выставка, которая является символом индустриализации, де-

монстрации технических и технологических достижений, появления новых идей и интересных проектов, будет способствовать интеграции Казахстана в мировую экономику. За считанные годы наша Родина провела ряд многих мероприятий, таких как саммит ОБСЕ, Исламская конференция, Азиада. Тем самым показав недюжинные организаторские и творческие способности, высокий научный потенциал. Неудивительно, что мировое сообщество доверило Казахстану проведение Всемир-

ной выставки, тема которой действительно очень важна и значима, особенно для нашей страны.

Современный Казахстан – одно из государств с богатейшими запасами топливно-энергетических ресурсов. Однако нефть, газ, уголь являются исчерпаемыми природными богатствами. К тому же их использование приносит огромный вред человечеству и окружающей среде. Несомненно, что развитие альтернативных источников энергии – важнейшая экологическая, экономическая и даже политическая задача.

Н.А. Назарбаев отметил, что «За эти годы в стране реализованы глубочайшие по своему содержанию социально-экономические и политические реформы. Изменяются и сами казахстанцы. У наших граждан появилась вера в себя и свои силы, осознание того, что свое будущее и будущее детей можно и нужно строить своими руками. Убежден, что большие потенциальные возможности города, наличие многих благоприятных условий помогут Астане выйти на уровень одной из лучших столиц мира».

Сегодня Астана – крупнейший мегаполис страны, город нового поколения, столица динамично развивающегося Казахстана. Ею восхищаются гости города. Столица стала предметом гордости всех казахстанцев.

Спартакиада

С прицелом на Олимпиаду

Марина ПЕРВУХИНА

Костанайская область заняла восьмую строчку турнирной таблицы IV-й зимней Спартакиады Казахстана. При этом наши спортсмены выступили лишь в шести из 18 видов спорта и заработали 148 очков.

Первой в турнирной таблице стала сборная Алматы (571 очко), следом за ней расположилась Восточно-Казахстанская область (558 очков), третью строчку заняли спортсмены из Астаны (388 очков).

Костанайцы завоевали вторые командные места в соревнованиях по шорт-треку и конькобежному спорту, третье место в лыжных гонках, пятое место в соревнованиях по хоккею с шайбой среди женских сборных, ше-

стое место в мужском турнире по хоккею с шайбой и восьмое место в соревнованиях фигуристов.

В личном зачете лыжник Виталий Пухало дважды стал чемпионом Спартакиады. Он опередил всех в гонках на дистанциях 10 и 50 километров свободным ходом.

Надо отметить, что неслучайно зимняя Спартакиада проводится раз в четыре года именно в олимпийский сезон. Соревнования ставят своей целью выявление сильнейших спортсменов по зимним видам спорта для участия в национальных сборных страны на Олимпийских играх.

Кстати, из нашей области на Зимнюю Олимпиаду лицензию получили только Анастасия Крестова (шорт-трек) и конькобежец Денис Кузин. Претендент – лыж-

ник Виталий Пухало. Сейчас он находится на соревнованиях на Украине. По их окончании Национальная сборная Казахстана по лыжным гонкам вернется в Алматы, где продолжит финальную подготовку к главным стартам четырехлетия. На Паралимпийские игры, которые состоятся в марте, отправится лыжник Александр Колядин.

Напомним, что XXIII Зимняя Олимпиада пройдет с 9 по 25 февраля в городе Пхёнчхан (Республика Корея). Награды будут разыграны в 15 спортивных дисциплинах. Три – коньковые дисциплины (фигурное катание, конькобежный спорт, и шорт-трек). Шесть – лыжных (горнолыжный спорт, лыжный спорт, фристайл, лыжное двоеборье, прыжки с

трамплина и сноуборд). Два бобслейных вида спорта (бобслей и ске-

летон) и четыре других вида (биатлон, керлинг, хоккей и санный спорт).

Фото из архива Виталия ПУХАЛО «КН»

Ахаң түзген терминдер

Асылбек Байтанұлы

Ахмет Байтұрсынұлы – қазақ тіл ғылымы мен қазақ әдебиеттануының дамуына тікелей атсалысып, екі ғылымның теориялық негізін қалаған ғалым, қайраткер тұлға. Қазіргі қазақ әдебиеттану ғылымында күнделікті қолданыста жүрген әдеби терминдердің көбін Ахаң алғаш ойлап тауып, қолданысқа енгізгендігін өткен ғасырдың екінші жартысынан тәуелсіздікке дейін білім алғандардың көбі естіп-білмеген де болар. Өйткені, заман солай болды, тағдыр солай қалыптасты. «Ахаң жоқта біздегі әдебиет теориясы басы жоқ кеуде секілді еді. Ал, басы жоқ дене бола ма? Қайтейік, болады деп келдік...», - деп академик Зейнолла Қаболов айтпақшы, қазақ зиялыларының сүт бетіндегі қаймақты сыпырған сталиндік зұлматтан кейінгі жылымық кезеңде Ахана қатысты тон жібімеген күйі тәуелсіздікке дейін жалғасқан екен. Аханның 1926 жылы алғаш жарық көрген «Әдебиет танытқыш» еңбегі – қазақ әдебиеттану ғылымы, оның ішінде әдебиет теориясы саласындағы жарық көрген тұңғыш кітап. Қазақ әдебиет теориясының өлең құрылысына қатысты терминдерді алғаш Ахмет Байтұрсынұлы қалыптастырғаны тәуелсіздікке дейін айтылмай келгенін ескергеніміз жөн. «Әдебиет танытқыштағы» Ахаң түзген пән сөздердің қазақша нұсқалары қазақ тілді қауым үшін ойға қонымды, өте сәтті енгізілгенін көреміз. Термин мәселесі – шынымен де оңай болып көрінгенімен аса күрделі... Сонғы отыз жылда термин жасауға әр ғылым саласының мамандары да, маман еместері де белсене кірісіп, біраз жерге барып қалғаны рас. Былай алып қарағанда, өз алдына жеке тұрған сөзге, ұғымға балама табу онша қиын да емес. Бірақ бір-бірімен мағынасы жақын келетін, жүйелес, ұялас ұғымдарды өзара жіліктеп, айқындап, анықтама беру әлдеқайда қиын екенін сезінгендейміз. Қазіргі күні зертхана, сынып т.б. сөздердің терминдік қолданысына қатысты осы ойларды айтуға болады. Ал әдеби терминдерді қалыптастыру дегеннің өзі тек сөз қолдануға ғана қатысты емес,

әдебиеттану саласындағы отандық, шетелдік ғылыми ұғымдардың мағынасын індете отырып, олардың тұтас жүйесін нақтылау, топтау тәсілдерін жетілдіру десек, Ахаң осы тұрғыда қапысыз еңбек еткенін көреміз. Ахаң ең бастысы – ана тіліміздің өз ішкі әлеуетін, мүмкіншілігін молынан пайдалану арқылы ғылыми термин жасауға болатынын дәлелдеді. Бұл – үлкен жетістік еді. «Біз сияқты мәдениетке жаңа аузы тиген жұрт, өз тілінде жоқ деп, мәдени жұрттардың тіліндегі дайын сөздерді алғыштап, ана тілі мен өзге тілдің сөздерін араластырып жіберді. Ал қазақ халқының бағына туған Ахандай терең білім иесі тұтас дәуірді тігіреткен дөкір күштің жазықсыз құрбаны болып кете барғанға дейінгі алаң-елендегі аз ғана мерзімде көп іс тындырып үлгірген. Ахаң зұлмат құрбаны болып кеткеннен кейінгі кезеңде ол жасаған терминдердің көбі қолданыста болғанымен, нақты кімдікі екені еш айтылмай келген еді. Мысалы тенеу, әсірелеу, тармақ, бунақ, шумақ т.б. Дегенмен ақы иесі келмеске кетіп, есігі ашық қалған қазыналы

термин дәрежесіне көтеріп, дәл анықтап берген А.Байтұрсынұнов екенін айту – бүгінгі күннің тарихи әділеттілігі. Аталған терминдердің қазақ әдебиет теориясында деп атап кеткен ұғымын біз троп деп жүрміз. Ал айқындауды эпитет деп алуға қандай ұтымдылық бар десеңізші? Кез келген тілде айтылған зат пен ұғым, құбылысқа қатысты түсінікті ассоциация болуы керек қой. Мысал үшін, осы «көріктеу» (ұғымын алайық. Көрік (сұлулық) деген сөзді әркім-ақ біледі. Күнделікті қолданыста. Енді осы сөзден жасалған «көріктеу» терминінің мәні мен мағынасы сол тілді тұтынушыға белгілі ғой. Ал тропты қазақ ұғымына енгізу үшін біршама уақыт, күш-жігер жұмсалды. Сол сияқты, алтын күз, қызыл алма т.б. тіркестің алдыңғы сөзі Ахаңша айтқанда – айқындау. Расымен де «қандай алма? – қызыл алма». Түс анықталып тұр. Аханның кейінгілер «айқындаудан» гөрі «эпитет» дұрыс деп шешсе керек. Сол сияқты «ауыстыруы» метафора, «мензеуі» синекдоха, «әсерлеуі» фигура деп, төл ұғымдарымыздың орнына қолданылуын тіл шұбарлығынан өзге еш жетістік емес екені айқын. Аханның тапқырлығына таң қалмасқа шара жоқ. Қазақ тілінің жаңа сөз, оның ішінде ғылыми термин жасау мүмкіндігін, әлеуетін қапысыз пайдаланған ғалым эпосты «өүезе», лириканы «толғау», драманы – «айтыс-тарғы» деп алады. Шынымен де ой жүгіртіп қарасаңыз, солай екеніне еш күмән жоқ. Бұлардың әрбіреуін кіші жанрларға іктегенде де Ахаң тапқырлық танытады: заманхат, шежіре, мінездеме, өмірбаян, тарихи әңгіме, саясат, шешен сөз, уағыз, көсем сөз деп көрсетеді. Бұл ұғымдарды тұңғыш рет енгізіп, осы сөздерді

өнердің анықтамасын шебер түсіндіре отырып, жіліктейді. Яғни, Ахаң өнерді күн көріс, тіршілік ету үшін және рухани азық үшін жасалатын кәсіп дей отырып, алдыңғысын жан сақтау тұрғысындағы өнер десе, кейінгісін жан қолтау үшін тудыратын өнер дейді. Демек, «көңіл қошы», «жан қошы» деген ұғымдардың қайда жатқаны айқын бола түспей ме? Ахмет атамыз да біздің ойлау жүйемізде, қолданысымызда бар осындай түсініктер мен оралымдарды оп-оңай қиыстырып өкеліп, термин жасап отырған. Ұлы тұлға өнер туралы анықтамасын нақтылай, дамыта отырып жан сақтау үшін жұмсалатын өнерді тірнек өнері десе, жан қолтау үшін жұмсалатын өнерді көрнек өнері деп атайды. Енді бұл тұжырымдардың мағынасын өзіңіз бағамдай беріңіз. Сонымен қатар Ахмет Байтұрсынұнов архитектура, скульптура, живопись, музыка, литература сөздерін былай аударған: сәулет өнері, сымбат өнері, кескін өнері, саз өнері, сөз өнері. Және олардың ерекшелігін түсінікті де ықшам баяндайды. Сөз өнері – өнердің алды дей келе, оны адам санасының үш негізіне 1) ақылға; 2) қиялға; 3) көңілге тірелетінін түсіндіріп, олардың дәлелдемесі ретінде мынаны ұсынады: Ақыл ісі – аңдау, яғни нәрселердің жайын ұғу, тану, ақылға салып ойлау. Қиял ісі – мензеу, яғни ойды белгілі нәрселердің тұрпатына, бейнесіне ұқсату, бейнелеу, суреттеп ойлау. Көңіл ісі – тую, талғау. Аханның қазақ әдебиеттануына қосқан үлесін тізе бөледі болады. Ұлт ұстазы А.Байтұрсынұновтың ұлттық тіліміздің ішкі мүмкіндігін пайдалана отырып жасаған сөз өрнектері екі ғасыр бойы қазақ халқының әлденеше буын өкілдерінің көдесіне жарап келеді.

Әуесқойлық – жақсы бастама

Айгерім ШАЯХМЕТОВА, ГЭФ Журналистика мамандығының 2-курс студенті

Өнер туындылары өмір шындығын көрсету, әрі сезінудің бірден-бір көрінісі. Адамзат баласының көркем қиялы мен ойының туындысы бүгінгі күннің жәдігерлері іспеттес. Әлемде небір өнердің түрі кездеседі. Икемділік пен нәзіктікті талап ететін өнердің бірі – фото өнері. Фотоны сапалы да келісті етіп шығару талапты қажет етеді. Бүгінде фото өнерін әуесқойлықтан бастап, кейіннен кәсіби тұрғыда айналысып жүрген адамдардың қатары көбейіп келеді. Солардың бірі оқу ордамыздың магистранты - Жанболат Көңеғұл

- Жанболат, фото өнеріне деген қызығушылығыңыз қай кезден басталды?

- Он бірінші сынып оқып жүргенімде Серік де-

Әуесқойлық – жақсы бастама

ген нағашым фотоаппарат сыйға тартты. Қызық көріп сыныптастарымды, туыс-туғандарды, кішігірім мерекелік сәттерді фотоға түсіріп жүрдім. Бірде мал жаюға шыққанда өзіммен бірге фотоаппаратымды да алдым. Объективтен көрінген табиғаттың ғажап көрінісі ұнап, ең даланы фотоға түсіре бастадым. Содан кейін Қоңыраулы ауылының пейзажын, күннің батуын, ағаштар мен өзендерді фото суретте бейнелеу мен үшін әдетке айналды. Кейін журналистика кафедрасындағы ұстаздарыма суреттерімді көрсеткенімде олар облыстық газетке жариялауға кенес берді. Фафу атамыз туған жерін өлеңмен жырласа, мен суреттеп көрсетейін дедім. Солай «Қызбел суреттері» деген айдармен «Қостанай тань» газетінде мәнің алғаш туындыларым жарық көрді. Бұл маң, мектепті кеше

бітірген сары ауыз балапан үшін үлкен мәртебе еді. Солай фото өнеріне деген қызығушылығым арта түсті.

- Бүгінгі фототуындыларыңыз қандай тақырыпты қамтиды?

- Мамандығым журналист болғандықтан түрлі

Әсіресе эмоцияның берілуіне көңіл бөлемін. Көбіне табиғат көріністерін түсіргенді ұнатамын. Жұрт көзіне түсе бермейтін тосын жайттар да қызықтырады.

- Жақсы фотограф болу үшін арнайы білім қажет пе?

- Қай салада болмасын кәсіби білімнің болуы

деп ойлаймын. Фотоға түсіру бір бөлек, оны ұсынудың өзі еңбекті талап етеді. Кадры дұрыс таңдау, суретті өңдеу сияқты жұмыстардың барлығы арнайы білімді қажет етеді.

- Журналист, әрі әуесқой фотограф ретінде БАҚ беттерінде жарияланып жүрген суреттер туралы не айтар едіңіз? Көңіліңізден шыға ма?

- Қазіргі таңда газет-журналдар мен әр-түрлі сайттар мөтінін бұрын алдымен суреттерді қарап шығатын оқырманды түрлі-түсті, әдемі, сапалы фотографтармен қызықтыруға тыры-

PHOTO BY ZHANBOLAT KENZHEGUL

сады. Сондықтан фото суретке деген талап күшейді. Жаңа технологияның мүмкіншілігі де зор. Алайда сәтті шыққан туындылар аз деп айта аламын.

- Фотограф болам деген жастарға айтар кеңесіңіз бар ма?

- Өзімді өлі кеңес беретін дәрежедегі фотографпын деп есептемеймін. Тек бір айтарым, қызығушылық үлкен істерге бастама болуы мүмкін. Сондықтан әрқашан өзімізді шындаудан жалықпайық!

- Жанболат, сізге көп рахмет! Шығармашылық табыс тілеймін.

PHOTO BY ZHANBOLAT KENZHEGUL

Zumba — залог хорошего настроения

Карина КУЩАНОВА,
студентка 2 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

Увлечаться танцами, музыкой, Анара начала уже давно. На протяжении 10 лет она танцевала в шоу-балете «Грация» под руководством Натальи Николаевны Опариной - известного хореографа, балетмейстера. Потом решила покинуть балет и начать самостоятельную преподавательскую деятельность. Начала с восточных танцев, аэробики. С зумбой познакомилась на Youtube, увидев ролики американских пользователей данного сайта. Так увлеклась этими уроками, что начала самостоятельно заниматься, а после появления зумбы в Казахстане, 5 лет назад, прошла обучение и, получив лицензию, решила продвигать это направление в нашем городе.

Зумба - запатентованная, танцевальная фитнес-программа, основанная на латиноамериканских ритмах. Это высокоэффективная, функциональная, интервальная тренировка с использованием только веса собственного тела. Отличительная черта зумбы - абсолютная синхронизация движения с музыкой. Как подчеркивает Анара, зумба - это настроение:

- Мне нравится зумба тем, что это очень простые, веселые, ритмичные и эффектив-

ные движения. При этом, она не имеет никаких возрастных ограничений, то есть подходит как детям, девушкам так и женщинам постарше.

В течение пяти лет работы фитнес тренером Анара прошла обучение у лучших тренеров России, Тайланда, Израиля, Великобритании. Первую лицензию Zumba Basic1 получила в Екатеринбурге, а лицензию Zumba Basic2 получила у преподавателя с Манилы (Филиппины).

А совсем недавно она получила лицензию на преподавание детской зумбы - ZumbaKids, обучение которой девушка запускает уже в ноябре. А вообще, у Анары 3 группы: в 9 часов утра, в 7 и 9 часов вечера.

Анара работает с большой командой людей. Ее можно назвать не просто

обычным тренером, который проведя занятия, уходит домой. В первую очередь, она друг, уделяющий большое количество времени своим подопечным. По ее словам, к ней на занятия приходят люди так называемой «сидячей работы», которые с утра до вечера проводят время за рабочим столом, мамочки, которые целыми днями в заботе о детях. Поэтому, она старается как можно больше задействовать их на занятиях. Ана-

ра старается проводить занятия, чтобы девушки могли сбросить лишний вес, то есть представить новую себя. В течение 21 дня девушки занимались 3 раза неделю по 3 раза в день, придерживались правильного питания. Проект объединил девушек единой целью - стать стройной и измениться. Из всего количества принявших участия девушек, 14 показали отличный результат, которым остались довольны и сама Анара, и сами участницы.

Тема похудения до-

сто тренировка.

Она объединяет, заряжает людей энергией. Мероприятия я провожу для того, чтобы люди могли познакомиться поближе, начать общаться. Мы стараемся собираться вместе по выходным. Многие уже стали общаться и дружить. Чтобы девушкам было интересно работать со мной, я стараюсь посещать мастер-классы других преподавателей зумбы, и добавлять что-то новое в свои занятия. Мне хочется делать все, чтобы дружная обстановка царил в нашей команде», - говорит Анара.

Помимо того, что Анара фитнес-тренер, она еще и общественный деятель, которая является инициатором и участником многих благотворительных и социальных флешмобов вместе со своей командой. К примеру, недавно

вас есть такая возможность, то нужно это делать. Нас часто приглашают на благотворительные мероприятия, чтобы мы могли подарить людям позитив и энергию. И мы, конечно-

но, стараемся посещать все мероприятия и по мере возможности помочь», - отмечает Анара.

Анара - самый востребованный и известный фитнес-тренер нашего города. Благодаря этому и своей общественной деятельности, Анара достаточно популярна. Она имеет более 10 тысяч подписчиков на своей страничке в Инстаграм, сотрудничает со многими ювелирными компаниями. На сегодняшний день она является лицом и официальным представителем ювелирной компании «Алтын тау».

Девушке поступает большое количество приглашений на конкурсы, мероприятия, в школы на мастер-классы, которые она старается посещать.

Анара - молодая мама. Главное в ее жизни - быть мамой. Она воспитывает маленькую дочь, которая уже с малых лет также активно участвует в общественных мероприятиях. Вместе с дочерью участвовала в конкурсе «Миссис Костанай», где выиграла в номинациях: «Миссис улыбка», «Миссис спорт». На вопрос, как она все успевает, Анара скромно отвечает, что это все - заслуга ее окружения, друзей, семьи. «Человеку легче, когда его поддерживают близкие люди, друзья, семья. Я очень благодарна своему супругу, а также своей команде. Они переживают за меня и помогают мне. Всегда приятно получать от них сообщения, звонки. Моя сила в них».

И напоследок, совет от фитнес-тренера: Спорт - играет важную роль в жизни человека! Если вы хотите быть здоровы, активны и хорошо выглядеть, то непременно займитесь спортом, фитнесом, главное начать! Она призывает всех заниматься спортом и посетить ее уроки зумбы и обогатиться энергией и здоровьем!

ра старается проводить раз в месяц встречи, тематические вечеринки, посвященные различным праздникам: Хэллоуин, 8 марта, день спорта, дни рождения, различные проекты. Все это, безусловно, сплочает ее команду, этим и объясняется взаимная любовь тренера к своим подопечным и наоборот. Поэтому они все без стеснения выступают на различных городских концертах.

В этом году Анара запустила проект «Новая Я» - Марафон стройности -21 день». Этот проект, разработанный ею лич-

статочно актуальна среди всех поколений женщин, девушек. Многие пытаются худеть самостоятельно.

- Похудеть самостоятельно, в принципе можно, если следить за питанием. Этот процесс на 70-80 процентов зависит от питания человека. Но вот подтянутое, стройное тело, конечно, совсем другой вопрос, без физических упражнений его добиться будет достаточно трудно, - отмечает Анара.

Главное в ее команде - сплоченность и дружба. «Зумба больше, чем про-

шедший благотворительный концерт, посвященный дню инвалидов. Девушка и ее подопечные посетили Центр досуга общественного объединения Костанайского городского объединения инвалидов и людей с ограниченными возможностями. Команда собрала пожертвования для девушки-инвалида Ульяны, для лечения ее в Астане, сделали памятные подарки.

- Наша команда всегда старается помочь людям. Когда вы живете в достатке, важно помнить, что вы можете чем-то поделиться, и если у

